

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/14-12/09
Urbroj: 50301-04/12-14-17

Zagreb, 15. svibnja 2014.

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno:	15-05-2014		
Klasifikacijska oznaka	021-12/14-09/14		Čin. jed.
			65
Uredbeni broj:	50-14-04	Pril.	Vrij.
		-	-

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Izvješće o radu pravobraniteljice za ravnopravnost spolova za 2013. godinu - mišljenje Vlade

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, klase: 021-12/14-09/14, urbroja: 65-14-03, od 2. travnja 2014. godine

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 81/2013), Vlada Republike Hrvatske o Izvješću o radu pravobraniteljice za ravnopravnost spolova za 2013. godinu, daje sljedeće

MIŠLJENJE

Vlada Republike Hrvatske, u odnosu na Izvješće o radu pravobraniteljice za ravnopravnost spolova za 2013. godinu, koje je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela pravobraniteljica za ravnopravnost spolova, aktom od 28. ožujka 2014. godine, ukazuje na sljedeće:

U poglavlju II, "Analiza po područjima rada" točki 1. "Zapošljavanje i rad" podtočki 1.3. "Diskriminacija pri zapošljavanju i radu, s opisima slučajeva" tekstualno su prikazani statistički podaci o 375 postupaka provedenih temeljem pojedinačnih pritužbi građana i građanki. Ujedno, navedene su i pritužbe koje se odnose na socijalnu sigurnost, uključujući i područje socijalne skrbi, mirovinskog i zdravstvenog osiguranja, te osiguranja za slučaj nezaposlenosti (37,1%), kao i pritužbe iz područja zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (8,6%). Iz ovako navedenih pokazatelja ostaje nejasno koliko je konkretno pritužbi u pojedinim područjima, koja je njihova učestalost u području socijalne skrbi, a još manje koliki je relativni udjel (u odnosu na veličinu pojedinog sektora).

Nadalje, a vezano uz navode u točki 2. "Obitelj" podtočki 2.1.1. "Pregled brojčanih pokazatelja prekršajnih djela nasilničkog ponašanja u obitelji dostavljenih od strane MUP-a", koji se odnose na podatke koje pravobraniteljica prenosi iz evaluacije uspješnosti psihosocijalnog tretmana provedenog krajem 2011. godine od strane Društva za psihološku pomoć iz Zagreba, potrebno je naglasiti da Društvo za psihološku pomoć provodi edukaciju osoba i izdaje certifikat o završenom tečaju stručnog usavršavanja za psihosocijalni tretman počinitelja nasilja u obitelji, a što je jedan od uvjeta koji provoditelji psihosocijalnog tretmana moraju ispuniti prilikom prijave na javni poziv koji objavljuje Ministarstvo pravosuđa u Narodnim novinama (javni poziv za podnošenje zahtjeva za odobrenje za provođenje psihosocijalnog tretmana počinitelja nasilja u obitelji izvan zdravstvenih ustanova). Sukladno Zakonu o zaštiti od nasilja u obitelji (Narodne novine, br. 137/2009, 14/2010 i 60/2010) te Pravilniku o načinu i mjestu provođenja psihosocijalnog tretmana (Narodne novine, br. 29/2005 i 78/2006), ministar pravosuđa provoditeljima psihosocijalnog tretmana počinitelja nasilja u obitelji izvan zdravstvenog sustava, temeljem prijave na javni poziv i ispunjavanjem traženih uvjeta, izdaje odobrenja za provedbu psihosocijalnog tretmana.

Osim toga, Ministarstvo pravosuđa se u veljači 2014. godine očitovalo na Izvješće o provedbi Nacionalne strategije zaštite od nasilja u obitelji za razdoblje od 2011. do 2016. godine, za 2013. godinu, posebno u odnosu na glavu IV. "Psihosocijalni tretman počinitelja nasilja u obitelji", vezano za mjeru 1. "Osigurati financijska sredstva za provođenje psihosocijalnog tretmana počinitelja nasilja u obitelji". Na aktivnosti A630065 Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2013. godinu - Zaštita od nasilja u obitelji, sredstva namijenjena za provođenje zaštitne mjere obveznog psihosocijalnog tretmana utrošena su na isplate za provedbu tretmana izvan zdravstvenih ustanova, provoditeljima tretmana (fizičkim i pravnim osobama). Vezano uz mjeru 2. "Unaprjeđivati uspostavu sustava psihosocijalnog tretmana počinitelja nasilja u obitelji kao dijela cjelovite skrbi za žrtve obiteljskog nasilja i suzbijanje obiteljskog nasilja u Republici Hrvatskoj", Ministarstvo pravosuđa je u rujnu 2013. godine raspisalo javni poziv za podnošenje zahtjeva za odobrenje provođenja psihosocijalnog tretmana počinitelja nasilja u obitelji izvan zdravstvenih ustanova, te je u 2013. godini izdalo ukupno 17 novih odobrenja pravnim i fizičkim osobama koje su ispunjavale uvjete za njegovo provođenje (ukupno 59 fizičkih osoba). Potrebno je naglasiti da su prema Nacionalnoj strategiji zaštite od nasilja u obitelji, uz Ministarstvo pravosuđa, i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave obvezne u svojim proračunima predvidjeti sredstva za provođenje navedene mjere iz Nacionalne strategije.

Nadalje, a vezano uz podtočku 2.1.1.3. "Postupanje centara za socijalnu skrb po obvezama iz Protokola o postupanju u slučaju nasilja u obitelji", izneseno je mišljenje o postupanju centara za socijalnu skrb temeljem analiziranih pritužbi građana o neprepoznavanju pojedinih oblika obiteljskog nasilja (prvenstveno psihičkog i ekonomskog) od strane pojedinih radnika centara za socijalnu skrb, o mišljenju radnika da određeni oblici obiteljskog nasilja predstavljaju samo "narušene bračne odnose" i stoga ne iziskuju poduzimanje nikakvih daljnjih mjera, o neprijavlivanju policiji te upućivanju da, ako se nasilje ponovi, stranka isto sama prijavi policiji, o neosjetljivosti stručnih radnika centara za socijalnu skrb za problematiku obiteljskog nasilja i dr. U iznesenim primjerima spominje se analiza dokumentacije i izvješća centara za socijalnu skrb, ali u citiranoj uvodnoj ocjeni stanja Izvješće poziva se samo na analizu pritužbi građana. Ne osporavajući iznesena zapažanja stranaka, Vlada Republike Hrvatske je mišljenja da bi ocjena stanja koja bi sadržavala analizu navoda obiju uključenih strana bila metodološki ispravnija i objektivnija, te smatra neutemeljenim da se na osnovi pojedinih pritužbi građana zaključuje i generalizira o

nedostatku senzibiliteta za problematiku nasilja u obitelji u postupanju centara za socijalnu skrb u cjelini.

Vezano uz preporuku za provođenje kontinuirane edukacije radnika centara za socijalnu skrb o potrebi pružanja cjelovite pomoći žrtvama nasilja, Vlada Republike Hrvatske ističe da je u organizaciji Nacionalnog tima za postupanje u slučajevima nasilja u obitelji i nasilja nad ženama, u Vinkovcima, u listopadu 2013. godine, kao nastavak prethodnih edukacija, održan stručni skup pod nazivom "Uloga i važnost međuresorne suradnje na području obiteljsko pravne i kazneno pravne zaštite djece, mladeži i obitelji". Ovom prigodnom obrađene su sljedeće teme: Uloga i značaj nacionalnog i županijskih timova u prevenciji i suzbijanju nasilja u obitelji; Predstavljanje 50 godina Kliničkog odjela dječje i adolescentne psihijatrije KB Osijek; te Prikaz djelatnosti organizacija civilnoga društva za pomoć i podršku žrtvama nasilja u obitelji na području Slavonije. Također, održane su i radionice primjera dobre prakse, uz prikaz slučajeva nasilja u obitelji, način suradnje, kao i razmjena iskustava nadležnih tijela i organizacija na području Slavonije. Stručni skup bio je namijenjen članovima timova na županijskim razinama, odnosno djelatnicima policije, zdravstvenih i pravosudnih ustanova i ustanova socijalne skrbi, te civilnoga sektora s područja Osječko-baranjske, Vukovarsko-srijemske, Brodsko-posavske, Požeško-slavonske i Virovitičko-podravске županije.

Nadalje, u podtočki 2.3.3. "Istraživanje o stručnim mišljenjima i prijedlozima centara za socijalnu skrb, vezano uz odluku s kojim će roditeljem dijete nastaviti živjeti", prikazani su rezultati istraživanja koje je pravobraniteljica provela tijekom 2013. godine. U usporedbi sa sudskom statistikom o 81,2% predmeta u kojima su se roditelji sporazumjeli da dijete nastavi živjeti s majkom (analiza pravobraniteljice iznesena u točki 2.3.4. "Istraživanje o ravnopravnosti spolova u području roditeljske skrbi - postojeći trendovi"), podatak da je od strane centara za socijalnu skrb majka predložena u ukupno 78,87% slučajeva (3.561 predmet) dok je otac predložen u ukupno 15,33% slučajeva (u ukupno 692 predmeta), odražava gotovo isti omjer (4:1), što ne upućuje na to da su centri postupali diskriminativno, već na to da u svom radu slijede želje roditelja.

U vezi s navodima u točki 3. "Spolne i rodne manjine" podtočki 3.1.4. "Azil i supsidijarna zaštita", o tome da Zakon o azilu (Narodne novine, br. 79/2007, 88/2010 i 143/2013) nije usklađen s Direktivom 2004/83/EZ u odnosu na definiciju obitelji, odnosno u dijelu koji ne dopušta proširenje zaštite i za istospolne partnere, Vlada Republike Hrvatske napominje da je, člankom 40. Direktive 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu te za sadržaj odobrene zaštite, Direktiva Vijeća 2004/83/EZ stavljena izvan snage. Države članice, a među njima i Republika Hrvatska, bile su obvezne u nacionalno zakonodavstvo prenijeti odredbe Direktive 2011/95/EU do 21. prosinca 2013. godine, pa je slijedom navedenoga donesen Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o azilu (Narodne novine, broj 143/2013).

Naime, članak 2 (j) Direktive 2011/95/EU propisuje da se pod članovima obitelji korisnika međunarodne zaštite koji su prisutni u istoj državi članici u pogledu zahtjeva za međunarodnom zaštitom, pod uvjetom da je obitelj već postojala u državi podrijetla, smatraju i bračni drug korisnika međunarodne zaštite ili njegov ili njezin nevjenčani partner u postojanoj vezi ako zakon ili praksa dotične države članice postupa s nevjenčanim parovima na sličan način kao i s vjenčanim parovima prema svojem zakonu koji se odnosi na državljane

trećih zemalja. S tim u vezi, člankom 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o azilu, članom obitelji ako je ta obitelj već postojala u zemlji podrijetla tražitelja azila, azilanta, stranca pod supsidijarnom zaštitom i stranca pod privremenom zaštitom, smatra se bračni ili izvanbračni drug prema propisima Republike Hrvatske, kao i osobe koje su u trajnoj vezi koja se može dokazivati zajedničkim boravkom na istoj adresi u trajanju od najmanje 3 godine, te ako je razvidna namjera daljnjeg zajedničkog života. S obzirom na navedeno Vlada Republike Hrvatske smatra da predmetnom odredbom nije narušeno jedinstvo obitelji ili mogućnost spajanja obitelji u slučaju istospolnih partnera.

Vezano uz podtočku 3.2.5. "Zaključna razmatranja i preporuke", preporuku broj 6, kao i uz preporuku broj 4 u točki 10. "Žene u migracijskoj politici i azilantice" podtočki 10.1. "Zaključno razmatranje i preporuke", kojima pravobraniteljica ukazuje da u ovom trenutku ne postoji službeno ustrojen sustav prikupljanja i obrade statističkih podataka vezanih uz zahtjeve osoba istospolne orijentacije za azilantskom ili supsidijarnom zaštitom, potrebno je istaknuti da se prikupljanje statističkih podataka provodi sukladno odredbi članka 4. Uredbe (EZ) br. 862/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. srpnja 2007. o statistici Zajednice o migracijama i međunarodnoj zaštiti i o ukidanju Uredbe Vijeća (EEZ) br. 311/76 o prikupljanju statističkih podataka o stranim radnicima, koji se odnosi na obvezu prikupljanja statističkih podataka država članica o međunarodnoj zaštiti. Navedena odredba Uredbe propisuje da će statistike biti razvrstane prema dobi i spolu, kao i prema državljanstvu osoba koje su zatražile međunarodnu zaštitu ili im je odobrena međunarodna zaštita. Prikupljanje, vođenje i dostavljanje statističkih podataka Ministarstvo unutarnjih poslova obavlja sukladno navedenoj Uredbi te, sukladno tome, nije u obvezi prikupljati i obrađivati statističke podatke vezane uz zahtjeve osoba istospolne orijentacije. Uz navedeno, Vlada Republike Hrvatske ističe da Ministarstvo unutarnjih poslova nije u mogućnosti prikupljati podatke razvrstavajući ih po razlozima zbog kojih osobe traže zaštitu u Republici Hrvatskoj, s obzirom da se razlozi za međunarodnu zaštitu mogu preklapati (rasa, vjera, nacionalnost, pripadnost određenoj društvenoj skupini ili političko mišljenje), isto kao što zaštita može biti odobrena iz dva ili više razloga. Osim toga, statistički podaci na temelju tako prikupljenih podataka ne bi bili vjerodostojni, jer se tek tijekom postupka odobrenja azila može utvrditi prijeti li osobi opasnost od proganjanja ili trpljenja ozbiljne nepravde zbog jednog ili više razloga, sukladno Zakonu o azilu.

Nadalje, pravobraniteljica ukazuje na to da je ova vrsta informacije ključna za nadzor učinkovitosti antidiskriminacijske zaštite u pogledu pristupa azilu ili supsidijarnoj zaštiti. S tim u vezi važno je naglasiti da svi stranci koji izraze namjeru za podnošenje zahtjeva za azil, neovisno o svojoj rasnoj, vjerskoj ili rodnoj pripadnosti imaju pristup sustavu azila, odnosno sustavu međunarodne zaštite u Republici Hrvatskoj, dok nadležnost za preispitivanje zakonitosti odluka Ministarstva unutarnjih poslova o odobravanju ili neodobravanju zaštite u Republici Hrvatskoj imaju upravni sudovi u Republici Hrvatskoj. Svi tražitelji azila u prvostupanjskom postupku mogu angažirati pravnike Hrvatskog pravnog centra ili vlastite odvjetnike radi zastupanja u postupku pred Ministarstvom, a tražitelji azila koji ne posjeduju novčana sredstva, imaju pravo na besplatnu pravnu pomoć u postupku pred upravnim sudom, na teret državnog proračuna.

U točki 4. "Rizici višestruke diskriminacije i posebno osjetljive društvene skupine" podtočki 4.2 "Žene s invaliditetom", vezano uz dio koji se odnosi na opremljenost zdravstvenih ustanova ginekološkim stolovima prilagođenim ženama s invaliditetom, odnosno postojanje određenih barijera u pristupačnosti zdravstvenim uslugama te ostvarivanju prava na zdravstvenu zaštitu, potrebno je napomenuti da Ministarstvo zdravlja kontinuirano potiče i

radi na otklanjanju arhitektonskih barijera radi osiguravanja odgovarajućeg arhitektonskog pristupa zdravstvenim ustanovama svim osobama s invaliditetom sukladno planovima aktivnosti.

Nadalje, u podtočki 4.7. "Žrtve trgovanja ljudima, posebice ženama i djecom" navode se brojevi podaci o identificiranim žrtvama trgovanja ljudima prema kojima je od 2002. godine do danas u Republici Hrvatskoj identificirano 126 žrtava trgovanja ljudima, od toga u 2013. godini 10 žrtava (sve ženskog spola, mlade životne dobi), kojima je pružena pomoć i zaštita. Slijedom navedenoga, Vlada Republike Hrvatske ističe da je, prema podacima Ministarstva unutarnjih poslova, u 2013. godini identificirana 31 žrtva trgovanja ljudima. Vežano uz podatke o spolu žrtava, potrebno je napomenuti da njih posjeduje Ministarstvo unutarnjih poslova kao nadležno tijelo za identifikaciju žrtava, te Ured nacionalnog koordinatora za suzbijanje trgovine ljudima pri Uredu za ljudska prava i prava nacionalnih manjina.

Vežano uz točku 9. "Reproduktivno zdravlje" podtočku 9.1. "Istraživanje o tretmanu roditelja kod porođaja u rodilištima u Republici Hrvatskoj", navodi se da su prestala s radom sva tri izvanbolnička rodilišta u sklopu Doma zdravlja Splitsko-dalmatinske županije, i to u Ispostavama Sinj, Makarska i Imotski, te rodilišta u Domu zdravlja Đakovo i Domu zdravlja Našice. S tim u vezi Vlada Republike Hrvatske ističe da izvanbolničko rodilište Doma zdravlja Splitsko-dalmatinske županije u Ispostavi Sinj od srpnja 2011. godine ponovno ima rodilišnu djelatnost, dok Dom zdravlja Našice nije niti imao djelatnost izvanbolničkog rodilišta.

Vežano uz točku 10. "Žene u migracijskoj politici i azilantice", u kojoj se navodi da je bez obzira na veliki broj obustavljenih postupaka odobravanja azila, ukupan broj odobrenih azila u 2013. godini u Republici Hrvatskoj relativno mali, ako se usporedi s prosjekom država Europske unije, Vlada Republike Hrvatske napominje da je u 2013. godini 1.089 stranaca podnijelo zahtjev za azil, dok je tijekom godine doneseno 1.235 odluka. Pritom se napominje da je od 1.235 odluka za 985 osoba (80%) postupak obustavljen, jer su tražitelji/ce azila odustali od zahtjeva ili napustili prihvatilište za tražitelje azila prije okončanja postupka azila (implicitan odustanak od zahtjeva). Od preostalih 250 odluka, za 46 osoba zahtjev je odbačen, a s obzirom da je utvrđeno da je za preispitivanje njihovog zahtjeva za azil odgovorna druga država članica. Od preostale 204 odluke, za 25 osoba odobrena je zaštita (7 odobrenih azila i 18 supsidijarnih zaštita). U usporedbi s drugim državama Europske unije, razlika je i u tome što pojedine od njih u svoje statističke podatke o postotku odobrenih zaštita uključuju podatke o odobrenim boravcima iz humanitarnih razloga, što u Republici Hrvatskoj nije slučaj, pa je postotak osoba kojima je priznata zaštita u tim državama veći nego u Republici Hrvatskoj.

U podtočki 10.1. "Zaključno razmatranje i preporuke", preporuka broj 1 odnosi se na kontinuiranu edukaciju i senzibilizaciju svih osoba koje dolaze u doticaj s azilantima prilikom prihvata, smještaja i integracije. Vežano uz navedenu preporuku, Vlada Republike Hrvatske napominje da Ministarstvo unutarnjih poslova kontinuirano provodi edukaciju službenika koji rade na poslovima azila, kroz radionice organizirane od strane TAIEX-a, UNHCR-a i Vijeća Europe, te osobite obuke u sklopu Nastavnog plana Europskog ureda za potporu azila (EASO Training Curriculum). S tim u vezi, u 2013. godini tri službenika obučena su za trenere za module: Predlaganje i donošenje odluka (Drafting and Decision Making), Informacije o zemljama podrijetla (Country of Origin Information) i Tehnike intervjuiranja (Interview Techniques). Tijekom 2014. godine obučavat će se 7 trenera za 4

modula: Stjecanje svojstva izbjeglice ili osobe pod supsidijarnom zaštitom (Inclusion), Procjena dokaza (Evidence Assessment), Intervjuiranje ranjivih skupina (Interviewing Vulnerable persons) i Uredba o Dublinu III (Dublin Regulation III), te će se provesti nacionalna obuka službenika za module: Stjecanje svojstva izbjeglice ili osobe pod supsidijarnom zaštitom i Informacije o zemljama podrijetla.

Nadalje, u točki 12. "Zakoni i propisi - inicijative pravobraniteljice" podtočki 12.2. "Zakon o socijalnoj skrbi", navedeno je da je iz dosadašnje prakse pravobraniteljice vidljivo da pojedini djelatnici iz sustava socijalne skrbi još uvijek imaju određene predrasude i stereotipe prema pripadnicima osoba istospolne orijentacije koje pokušavaju ostvariti neka od svojih prava iz sustava socijalne skrbi pred nadležnim centrom. Iz navedenoga nije jasno misli li se na neprikladne reakcije radnika u sustavu socijalne skrbi ili na uskratu nekih prava zbog rodno-spolne orijentacije, odnosno nije jasno u čemu se objektivno očituju navedene predrasude i stereotipi.

Također, vezano uz podtočku 12.3. "Zakon o dadiljama", Vlada Republike Hrvatske ističe da je Zakon o dadiljama (Narodne novine, broj 37/2013) stupio na snagu u travnju 2013. godine, te da je njime propisano da djelatnost dadilje može obavljati samo obrtnik koji ispunjava uvjete za obavljanje djelatnosti dadilje sukladno odredbama navedenoga Zakona. Slijedom primjedbe pravobraniteljice o upitnosti kompetencija stručnih radnika obiteljskih centara, koji prema Zakonu o socijalnoj skrbi (Narodne novine, broj 157/2013) postaju podružnice centara za socijalnu skrb, za donošenje odluke o zdravstvenim uvjetima, Vlada Republike Hrvatske ističe da navedene uvjete iz članka 11. Zakona o dadiljama stručni radnici centara utvrđuju temeljem medicinske i druge dokumentacije koja je propisana člancima 8. i 24. Zakona o dadiljama. Osim toga, odredba članka 11. Zakona o dadiljama pridonosi dodatnoj zaštiti i dobrobiti djece koja se čuvaju u stambenom prostoru dadilja. Drugim riječima, uz zahtjev za obavljanje djelatnosti dadilje u vlastitom prostoru potrebno je dostaviti i pisanu izjavu obrtnika o sastavu kućanstva. Nadležni centar pribavit će izvješće o obiteljskim prilikama od nadležnog centra za socijalnu skrb, te potvrdu o zdravstvenom stanju članova obitelji od nadležnog liječnika obiteljske medicine. Slijedom navedenoga, Vlada Republike Hrvatske smatra neutemeljenim postavljeno pitanje kompetencije djelatnika centara za donošenje odluke o ispunjavanju uvjeta iz članka 11. Zakona o dadiljama u odnosu na zdravstvene uvjete.

U odnosu na podtočku 12.4. "Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći", te prijedlog da se omogući tražiteljima da zahtjev za besplatnom pravnom pomoći upute putem propisanog obrasca i iz sjedišta lokalne samouprave, potrebno je istaknuti da Zakon o općem upravnom postupku (Narodne novine, broj 47/2009) propisuje da ako je za ostvarenje nekog prava stranke potrebno voditi više upravnih ili drugih postupaka, stranci će se omogućiti da na jedinstvenom upravnom mjestu u javnopravnom tijelu podnese sve zahtjeve koji će se po službenoj dužnosti bez odgode dostaviti nadležnim javnopravnim tijelima. Također, člankom 18. Zakona o općem upravnom postupku propisano je da kad javnopravno tijelo nije nadležno za primitak podneska koji je podnositelj zahtjeva osobno predao, odnosno koji se primi na zapisnik, službena osoba upozorit će na to podnositelja i uputiti ga na nadležno tijelo. Ako podnositelj i dalje zahtijeva da se njegov podnesak primi, službena osoba dužna je primiti takav podnesak i bez odgode uputiti ga nadležnom tijelu te o tome obavijestiti stranku.

Osim toga, potrebno je napomenuti da Zakonom o besplatnoj pravnoj pomoći (Narodne novine, broj 143/2013) nije propisana mogućnost oslobađanja od troškova postupka za ostvarivanje sekundarne pravne pomoći, primjerice, troškova prijevoza do ureda državne

uprave u županiji. Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći uređuje odobravanje pravne pomoći u građanskim stvarima te namjera zakonodavca nije bila da se primjenjuje i na kaznene, prekršajne i zemljišnoknjižne postupke. Također, Zakonom se u pravni poredak Republike Hrvatske prenosi Direktiva Vijeća 2003/8/EZ o unaprjeđenju pristupa pravosuđu u prekograničnim sporovima utvrđivanjem minimalnih zajedničkih pravila o pravnoj pomoći u takvim sporovima, a koja se primjenjuje na prekogranične sporove u građanskim i trgovačkim stvarima. Članak 15. stavak 1. Zakona propisuje da će se sekundarna pravna pomoć odobriti bez utvrđivanja imovnog stanja ako je podnositelj zahtjeva žrtva kaznenog djela nasilja u postupku radi ostvarivanja prava na naknadu štete koja je počinjenjem kaznenog djela prouzročena, a što uključuje i žrtve kaznenog djela nasilničkog ponašanja u obitelji. Nadalje, odredba članka 14. stavka 2. Zakona prema kojoj se pravna pomoć može odobriti iako nisu ispunjeni imovinski uvjeti ako iz objektivnih razloga podnositelj zahtjeva ne može raspolagati ukupnim prihodima i imovinom može se primijeniti i na slučajeve ekonomskog nasilja ovisno o okolnostima konkretnog slučaja. Budući da je člankom 15. stavkom 2. Zakona propisano da se pri utvrđivanju imovnog stanja ne uzimaju u obzir ukupni prihodi i imovina počinitelja nasilja u obitelji ako je podnositelj zahtjeva žrtva toga nasilja, ističemo da se za osobe koje su počinitelji nasilja u obitelji ne traži da prilože suglasnost o dopuštenju uvida u sve podatke o ukupnim prihodima i imovini.

Vežano uz podtočku 12.5. "Obiteljski zakon", u dijelu koji se odnosi na pojam izvanbračne zajednice, Vlada Republike Hrvatske ističe da se u Konačnom prijedlogu obiteljskog zakona (koji je u saborskoj proceduri) pod pojmom izvanbračne zajednice smatra i ona zajednica koja traje najmanje tri godine, a kraće ako je u njoj rođeno zajedničko dijete ili ako je nastavljena sklapanjem braka. U praksi su česti slučajevi u kojima neudana žena i neoženjeni muškarac svoju životnu zajednicu neprekidno nastave u braku. U slučaju kada su izvanbračni drugovi tijekom trajanja životne zajednice sklopili brak, Konačnim prijedlogom obiteljskog zakona jasno se određuje da se u tijek životne zajednice uračunava, kako vrijeme prije sklapanja braka, tako i vrijeme nakon sklapanja braka, ako je ta životna zajednica neprekidno trajala. Radi sustavnosti uređenja obiteljsko pravnih posljedica izvanbračne zajednice u članak 11. dodaje se odredba koja se u važećem Obiteljskom zakonu (Narodne novine, br. 116/2003, 17/2004, 136/2004, 107/2007, 57/2011, 61/2011 i 25/2013) nalazi u dijelu o imovinskim odnosima bračnih drugova. Uz to, propisuje se i odgovarajuća primjena odredbi o osobnim odnosima bračnih drugova na izvanbračne drugove, a što se odnosi na odredbe o ravnopravnosti, solidarnosti i sporazumijevanju, zaštiti obiteljskog doma i prava na stanovanje, te na izbor rada i zanimanja. Ova odredba se ne odnosi na izbor prezimena, budući da je za promjenu prezimena prema Obiteljskom zakonu potrebno sklopiti brak.

Nadalje, a vezano uz napomene o pojedinim normativnim rješenjima Nacrta prijedloga zakona o radu, o tome da će se omogućiti šire zlouporabe i još jača diskriminacija žena u području rada, jer statistički podaci, kao i međunarodna istraživanja, ukazuju da kontinuirano povećanje zakonske zaštite određenih posebno osjetljivih skupina, iste dovodi u još nepovoljniji položaj na tržištu rada, odnosno ostvarenja njihovog osnovnog prava na rad, Vlada Republike Hrvatske napominje da ti navodi nisu utemeljeni. Osim toga, iako je Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava većinu nerazumijevanja po pojedinim normativnim institutima, na kojima su utemeljeni pogrešni zaključci o namjerama predlagača i ciljevima ovoga normativnog prijedloga, već razjasnilo, potrebno je dodatno naglasiti da se u svim predloženim normativnim rješenjima još uvijek intenzivno razgovara, kako sa socijalnim partnerima tako i s ostalom zainteresiranom javnošću.

Zaključno, Vlada Republike Hrvatske predlaže da se prilikom izrade Izvješća u narednim godinama vodi računa o tome da se ispravno naznače nazivi propisa te da se, sukladno dobroj praksi u sastavljanju dokumenata u Republici Hrvatskoj, uz navođenje naziva propisa i drugih akata navedu i brojevi Narodnih novina u kojima su ti propisi i drugi akti objavljeni. Također, treba istaknuti da je, kad se Grad Zagreb navodi u skupini jedinica područne (regionalne) samouprave, nejasna potreba njegovog definiranja kao jedinice lokalne samouprave (str. 99 Izvješća), s obzirom na činjenicu da Grad Zagreb istovremeno ima status županije. Osim toga, u odnosu na izbor članova predstavničkih tijela prilikom provedbe redovnih lokalnih izbora u svibnju 2013. godine i navođenje odredbe članka 15. Zakona o izboru članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (str. 197 Izvješća), Vlada Republike Hrvatske napominje da je stupanjem na snagu Zakona o lokalnim izborima (Narodne novine, broj 144/2012) i Odluke o raspisivanju izbora za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine, broj 44/2013), prestao važiti Zakon o izboru članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine, br. 33/2001, 10/2002, 155/2002, 45/2003, 43/2004, 40/2005, 109/2007 i 24/2011).

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Milanku Opačić, potpredsjednicu Vlade Republike Hrvatske i ministricu socijalne politike i mladih, Ranka Ostojića, potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra unutarnjih poslova, Orsata Miljenića, ministra pravosuđa, prof. dr. sc. Miranda Mrsića, dr. med., ministra rada i mirovinskoga sustava, Maju Sporiš, zamjenicu ministrice socijalne politike i mladih, Evelina Tonkovića, zamjenika ministra unutarnjih poslova, Sandru Artuković Kunšt, zamjenicu ministra pravosuđa, te Božidara Štubelja, zamjenika ministra rada i mirovinskoga sustava.

